

Posudek na diplomovou práci Kateřiny Krejčové

Analýza španělštiny v internetových diskuzních fórech (Pedagogická fakulta JU, České Budějovice 2014, 102 stran)

Tématem diplomové práce Kateřiny Krejčové je analýza španělštiny v internetových diskuzních fórech. Práce je standardně rozdělena na část teoretickou a praktickou.

V teoretické části se autorka zabývá v první řadě problematikou stylu (hovorovost/formálnost, psanost/mluvenost) – opírá se přitom jednak o tradiční bohemistickou literaturu (Čechová, Hoffmannová), tak i o literaturu, která se problematikou stylu zabývá v souvislosti s románskými jazyky (Knittlová, Králová, Ostrá). Kladně hodnotím poměrně široký přehled a orientaci v relevantních zdrojích. Příslušná problematika je citována v souladu s pravidly citační etiky a vzhledem k tomu, že obsahuje minimum vlastní reflexe, nelze k ní mít z obsahového hlediska žádné vážnější připomínky. S potěšením zároveň konstatuji, že i přesto, že část teoretická má ryze deskriptivní charakter, veškerá teoretická východiska jsou prezentována velmi pěkným a vytříbeným jazykem, a to i v pasážích, v nichž autorka interpretuje cizojazyčné zdroje. Primárním španělským pramenem, na který Kateřina Krejčová opakovaně odkazuje, je v českém prostředí velmi známá publikace Antonia Brize (2010) a dále několik dílčích internetových studií. Teoretické části bych vytkla snad jen místy příliš „ostré přechody“ mezi jednotlivými tematickými celky – např. str. 30-31, kde se čtenář, bez jakéhokoliv zdůvodnění či shrnutí předchozí části, přesouvá z problematiky jazykovědné do problematiky vývojové psychologie.

V praktické části autorka pracuje se vzorkem v rozsahu cca 5000 slov, který byl excerpován v průběhu letních měsíců roku 2014 z několika internetových fór zaměřených pro věkovou skupinu, kterou autorka označuje jako „mladí“. Jazykový materiál autorka následně analyzuje z pohledu užité grafiky, dále z pohledu morfosyntaktického, pragmatického a sémantického. Analýza je provedena pečlivě a se zjevným zaujetím. K danému mám několik poznámek: veškeré prezentované skutečnosti, je třeba brát s určitou rezervou, neboť právě hovorový jazyk, který je užíván danou cílovou skupinou, je jazykovým útvar, který je nejvíce náchylný změnám a k tomu, abychom jej mohli popsat v možná co nejaktuálnější podobě, by bylo (mimo jiné) třeba pracovat s aktuálními daty – je si toho diplomantka vědoma? Je datum excerptu příkladů skutečně datem, kdy byly jednotlivé texty pořízeny? Má další poznámka souvisí s hypotézami, které diplomantka opakovaně vyslovuje v rámci svých analýz – např. str. 43 geografický původ autorů příspěvků nebo str. 41 nedostatečná znalost španělské ortografie ze strany jednotlivých autorů příspěvků. Tyto hypotézy hodnotím kladně, je chválné, že si autorka tyto otázky klade, protože to svědčí o její schopnosti uvažovat o jazykovém materiálu, který má k dispozici. Nicméně na druhou stranu nám tyto otázky ukazují, že daná problematika, místy přesahuje hranice „uchopitelnosti“ a veškeré pokusy o určitou deskripci a následnou generalizaci zvláštností tohoto stylu často narážejí na nedostatečnou informovanost ze strany pozorovatele (viz např. i dále str. 43-44, str. 45, str. 47 záměrné a nezáměrné odchylky od pravopisu). Podotýkám však, že tuto připomínku nemíním jako výhradu dané DP, ale spíše jako fakt, který je, podle mého názoru, třeba brát v potaz v pracích tohoto typu. S výše uvedeným souvisí i má další poznámka týkající se kapitoly, kterou autorka nazývá morfosyntaktická rovina (hovorového jazyka na internetových fórech), konkrétně str. 70-71, kde se autorka vyjadřuje k některým nenormativním užitím slovesných časů a způsobů či předložkových vazeb – brala v těchto případech v potaz, že diskutující jsou anonymní a nemusejí být rodilými mluvčími španělštiny? Dále bych se chtěla zeptat, z jakého zdroje autorka přebírala terminologii pro konektory – str. 74 „*konektor por cierto patří do skupiny digresorů*“.

Za poněkud slabší však považuji závěrečnou část DP Kateřiny Krejčové – od str. 78. Autorka se zde zabývá problematikou, která podle mého názoru příliš nesouvisí s cílem, který tato práce sleduje – např. str. 78 – 81 se autorka vyjadřuje pouze k tematickému vymezení jednotlivých příspěvků internetových fór, za slabší považuji i pasáže od str. 82 – 88 např. pasáž týkající se užití slovesa *haber* (*hay una niña que me gusta*) – str. 82: autorka navrhuje jeho nahrazení slovesem *existir* nebo *saber* – je si přitom vědoma, že tato slovesa jsou slovesa stylisticky příznaková pro úplně jinou stylistickou rovinu, a že sloveso *haber* aj. zde mohou být užívána ne proto, že by byla příznaková pro styl hovorový, ale spíše z důvodu jejich neutrálnosti či z důvodu omezených vyjadřovacích schopností jednotlivých uživatelů?

Hodnocení po stránce formální:

Práce je psána česky a po formální stránce je na standardní úrovni. Až do kapitoly 6 v ní nacházím minimum pravopisných chyb či překlepů (str. 81 – vrámci, hovorém, str. 83 servru, funcí, str. 91 iternetových) – počínaje touto kapitolou je však překlepů nestandardně více. Z pohledu čtenáře bych možná také ocenila, pokud by byla autorka v uváděných příkladech mohla graficky odlišit komentované části od ostatního textu, aby bylo patrné, jaké jazykové prvky jsou předmětem jejích komentářů – viz např. str. 72 dole, kde autorka uvádí příklad aditivních konektorů, ale vzhledem k tomu, že v textu je formálně podobných prvků více, není jasné, jaké má na mysli ona. Nebo dále např. str. 90 nahoře, kde autorka uvádí, že se zde hovorovost projevuje jak v rovině lexikální, tak v rovině morfosyntaktické – mohla by to upřesnit?

Závěr:

I přes uvedené připomínky konstatuji, že práce Kateřiny Krejčové vyhovuje požadavkům na diplomové práce kladeným. Práci doporučuji k obhajobě a předběžně hodnotím známkou **velmi dobře**.

V Českých Budějovicích, 16. ledna 2015

PhDr. Jana Pešková, Ph.D.

